

Věc T-19/07

Systran SA a Systran Luxembourg SA

v.

Evropská komise

„Mimosmluvní odpovědnost – Vyhlášení veřejné zakázky na realizaci projektu týkajícího se údržby a lingvistického posílení systému automatického překladu Komise – Zdrojové kódy počítačového programu uváděného na trh – Porušení autorského práva – Nedovolené zpřístupnění *know-how* – Žaloba na náhradu škody – Mimosmluvní spor – Přípustnost – Skutečná a určitá škoda – Příčinná souvislost – Paušální vyčíslení výše škody“

Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 16. prosince 2010 II - 6089

Shrnutí rozsudku

1. *Žaloba na náhradu škody – Předmět – Návrh na náhradu škody podaný proti Unii na základě čl. 288 druhého pododstavce ES – Výlučná pravomoc unijního soudu – Posouzení smluvního či mimosmluvního charakteru vzniklé odpovědnosti – Kritéria (Články 235 ES, 238 ES, 240 ES a čl. 288 druhý pododstavec ES; jednací řád Tribunálu, článek 113)*
2. *Žaloba na náhradu škody – Předmět – Náhrada škody vzniklá údajným porušením povinnosti Komise spočívající v ochraně důvěrnosti know-how – Mimosmluvní základ – Pravomoc unijního soudu (Články 235 ES, 287 ES a čl. 288 druhý pododstavec ES; Listina základních práv, článek 41)*

3. *Řízení – Návrh na zahájení řízení – Formální požadavky*
[Statut Soudního dvora, čl. 21 první pododstavec a čl. 53 první pododstavec; jednací řád Tribunálu, čl. 44 odst. 1 písm. c)]
4. *Žaloba na náhradu škody – Pravomoc unijního soudu – Pravomoc vyjádřit se k tvrzenému porušení autorského práva ze strany Komise – Podmínky*
(Článek 235 ES a čl. 288 druhý pododstavec ES)
5. *Žaloba na náhradu škody – Pravomoc unijního soudu – Uložení náhrady škody Unii v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států v oblasti mimosmluvní odpovědnosti*
(Článek 235 ES a čl. 288 druhý pododstavec ES)
6. *Mimosmluvní odpovědnost – Podmínky – Dostatečně závažné porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům – Skutečná a určitá škoda – Příčinná souvislost*
(Článek 288 druhý pododstavec ES)
7. *Sbližování právních předpisů – Autorské právo a práva s ním související – Směrnice 91/250 – Právní ochrana počítačových programů – Úkony podléhající omezením – Výjimky – Dosah*
(Směrnice Rady 91/250, články 4 a 5)
8. *Mimosmluvní odpovědnost – Podmínky – Dostatečně závažné porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům*
(Článek 288 druhý pododstavec ES)

1. V oblasti smluvní odpovědnosti má unijní soud pravomoc pouze v případě existence rozhodčí doložky ve smyslu článku 238 ES. V případě, že taková doložka neexistuje, nemůže Tribunál na základě článku 235 ES rozhodnout ve skutečnosti o žalobě na náhradu škody smluvní povahy. V opačném případě by Tribunál

rozšířil svou pravomoc nad rámec sporů, jejichž rozhodování mu taxativně vyhrazuje článek 240 ES, neboť toto ustanovení svěřuje obecnou pravomoc rozhodovat spory, jichž je Unie stranou, vnitrostátním soudům. Pravomoc unijního soudu ve smluvní oblasti se odchyľuje od obecného práva a musí být tudíž vykládána

restriktivně, takže Tribunál může rozhodovat pouze o žalobách, které jsou odvozeny od smlouvy nebo které mají pří-
mý vztah s povinnostmi, jež ze smlouvy
vyplývají.

řízení ve smyslu článku 113 jednacího
řádu.

(viz body 58–62)

Naopak, v oblasti mimosmluvní odpo-
vědnosti má unijní soud pravomoc, aniž
je nezbytný předchozí souhlas stran spo-
ru. Tribunál je pro určení své pravomoci
na základě článku 235 ES povinen s ohle-
dem na různé relevantní skutečnosti ve
spise přezkoumat, zda žaloba na náhradu
škody předložená žalobcem objektivně
a celkově vychází z povinností smluvní
či mimosmluvní povahy, které umožňují
charakterizovat smluvní či mimosmluvní
základ sporu. Tyto skutečnosti lze vyvo-
dit zejména z přezkumu tvrzení účastní-
ků řízení, skutečností vedoucích ke vzni-
ku škody, jejíž náhrada je požadována,
a z obsahu smluvních či mimosmluvních
ustanovení dovolávaných pro vyřešení
sporné otázky. Rozhoduje-li Tribunál
v oblasti mimosmluvní odpovědnosti,
může tedy přezkoumat obsah smlouvy,
tak jak to činí ve vztahu k jakémukoliv
dokumentu dovolávanému účastníkem
řízení na podporu jeho argumentace,
za účelem zjištění, zda tento dokument
může zpochybnit pravomoc, která je mu
výslovně přiznána článkem 235 ES. Tento
přezkum spadá do posouzení skutkového
stavu dovolávaného pro stanovení pravo-
moci Tribunálu, jejíž nedostatek předsta-
vuje nesplnění nepominutelné podmínky

2. Zásada, podle níž mají podniky právo na ochranu svého obchodního tajemství, jejímž vyjádřením je článek 287 ES, je obecnou zásadou unijního práva. Článek 41 Listiny základních práv Evropské unie stanoví rovněž povinnost správy respektovat oprávněné zájmy důvěrnosti a profesní a obchodní tajemství.

Obchodní tajemství zahrnuje technické informace týkající se *know-how*, jejichž nejen zpřístupnění veřejnosti, ale rovněž pouhé předání právnímu subjektu jinému než je ten, který informace poskytl, může závažně poškodit jeho zájmy. Aby technické informace svou povahou spadaly do působnosti článku 287 ES, je především nezbytné, aby byly známy pouze omezenému počtu osob. Dále se musí

jednat o informace, jejichž zpřístupnění může způsobit vážnou škodu osobě, která je poskytl, nebo třetím osobám. Konečně je třeba, aby zájmy, jež by mohly být poškozeny zpřístupněním informace, byly objektivně hodné ochrany.

stručně, ale uceleně a srozumitelně vyplývaly z textu samotné žaloby. Aby byly tyto požadavky splněny, musí žaloba na náhradu škody způsobené orgánem především obsahovat skutečnosti, které mu umožní zjistit, jaké jednání žalobce tomuto orgánu vytýká.

Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě se jedná o posouzení údajně chybného a škodlivého zpřístupnění informací chráněných majetkovým právem nebo *know-how* Komisí třetí osobě, bez výslovného svolení jejich majitele, s ohledem na obecné zásady společné právním řádům členských států použitelné v dané oblasti, a nikoli na ustanovení obsažená ve smlouvách uzavřených v minulosti o otázkách, které se netýkaly autorského práva a *know-how* žalobce, má spor mimosmluvní povahu.

(viz body 107–108)

4. Pokud je v rámci žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti pojem porušení autorského práva dovoláván společně s pojmem ochrany důvěrnosti *know-how* pouze za tím účelem, aby bylo jednání Komise kvalifikováno jako protiprávní, probíhá posouzení protiprávnosti dotčeného jednání s ohledem na obecné zásady společné právním řádům členských států a nevyžaduje předchozí rozhodnutí příslušného vnitrostátního orgánu.

(viz body 79–80, 103)

3. Všechny žaloby musejí obsahovat předmět sporu a stručný popis žalobních důvodů. Tento popis musí být dostatečně jasný a přesný, aby umožnil žalované straně připravit si svoji obranu a unijnímu soudu provést soudní přezkum. Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je nezbytné, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na nichž je založena žaloba, přinejmenším

Vzhledem k pravomoci přiznané unijnímu soudu článkem 235 ES a čl. 288 druhým pododstavcem ES v oblasti mimosmluvní odpovědnosti a při neexistenci vnitrostátního procesního prostředku, který by umožňoval uložit Komisi povinnost nahradit škodu údajně vzniklou žalobci z důvodu porušení autorského práva k počítačovému programu, tedy nic nebrání tomu, aby žalobcem

použitý pojem porušení práv mohl být zohledněn proto, aby jednání Komise bylo kvalifikováno jako protiprávní v rámci žaloby na náhradu škody.

nebo se jednání zdržet. V důsledku toho nemůže být Unie ze zásady vyňata z odpovídajícího procesního opatření ze strany unijního soudu, jelikož tento soud má výlučnou pravomoc rozhodovat o žalobách na náhradu škody, která jí je přičitatelná.

Pojem porušení práv použitý žalobcem v rámci takové žaloby je třeba vyložit pouze s ohledem na obecné zásady společné právním řádům členských států, které jsou v případě počítačových programů převzaty nebo stanoveny několika harmonizačními směrnici. Tribunál má tedy pravomoc ke konstatování, že došlo k porušení práv ve smyslu, který by tomuto výrazu přikládal příslušný vnitrostátní orgán členského státu na základě práva tohoto státu v rámci takové žaloby na náhradu škody.

Úplná náhrada škody údajně způsobené v případě, kdy je tvrzeno, že se Komise dopustila porušení autorského práva, vyžaduje, aby právo nositele tohoto práva bylo obnoveno do původního nedotčeného stavu; takové obnovení přitom vyžaduje přinejmenším, kromě případné vyčíslené náhrady škody, okamžité ukončení zásahu do jeho práva. Úplná náhrada škody může být v podobných případech uložena rovněž ve formě zabavení nebo zničení výsledku porušení práv nebo zveřejnění rozhodnutí Tribunálu na náklady Komise.

(viz body 115–117)

(viz body 120–123)

5. Z článku 288 druhého pododstavce ES a článku 235 ES vyplývá, že unijní soud má pravomoc uložit Unii jakoukoliv formu náhrady, která je v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států v oblasti mimosmluvní odpovědnosti, včetně, jeví-li se jako slučitelná s těmito zásadami, naturální náhrady, případně formou příkazu jednat
6. Vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 288 druhého pododstavce ES je vázán na splnění souboru podmínek, jimiž je protiprávnost jednání vytýkaná orgánu, skutečná existence škody a existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným jednáním a uplatňovanou škodou.

Protiprávní jednání vytýkané orgánu musí spočívat v dostatečně závažném porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům. Jestliže dotčený orgán disponuje pouze značně omezeným, nebo dokonce žádným prostorem pro uvážení, může k prokázání existence dostatečně závažného porušení postačovat prosté porušení unijního práva.

oprávněným nabyvatelem počítačového programu, a nikoli na práce zadané třetí osobě tímto nabyvatelem. Tato výjimka je rovněž omezena na úkony nezbytné k tomu, aby oprávněnému nabyvateli umožnily užívat počítačový program způsobem, ke kterému je určen, včetně opravy chyb.

(viz bod 225)

Škoda, jejíž náhrada je požadována, musí být skutečná a určitá a mezi jednáním orgánu a škodou musí existovat dostatečně přímá příčinná souvislost.

(viz body 126–127, 268)

7. Právní výjimka, stanovená článkem 5 směrnice 91/250 o právní ochraně počítačových programů z úkonů spadajících do výhradního práva autora programu a vymezených článkem 4 této směrnice, se vztahuje pouze na práce prováděné

(viz body 250, 261)

8. Dostatečně závažné porušení autorských práv a *know-how* podniku k počítačovému programu, tedy porušení, které může založit mimosmluvní odpovědnost Unie, představuje skutečnost, že si Komise bez předchozího svolení uvedeného podniku přisvojila právo provést práce, které vyžadovaly změnu prvků týkajících se uvedeného počítačového programu, jako například zdrojových kódů.